

PANÍ POHÁDKA

GABRIELA KOPCOVÁ

PANÍ
POHÁDKA

Gabriela Kopcová

DUTINKA SMUTNĚNKA

V lese byla malá vykotlaná dutinka. Do stromu ji vykloval svým zobákem datel. Dal si s ní velikou práci a třísky od něho jen lítaly, jak se snažil. Pečlivě ji vyčistil od brouků a larev, až byla krásně čistoučká. A dutinka, od té doby, co přišla na svět, se sama dál vylepšovala. Měla vždy

uklizeno a pěkně ustláno. Ale pořád byla trochu nespokojená, někdy si připadala hodně široká, jindy zase trochu úzká nebo hodně hluboká. Časem se po okrajích zaoblila. Jinak byla jak vymalovaná. Tedy vymalovaná na tmavo, jak se na dutinku sluší a patří. Ale kdo ví, čím to bylo, že se k ní nikdo nenastěhoval. Přitom co chvíli vykoukla ven a všem kolem sebe oznamovala:

„Nejsem žádný obyčejný otvor ve dřevě, ani žádná prasklina či skulina. Nejsem ani náhodná díra po nějakém vypadlém suku. Jsem správná dutinka. Čekám, kdo se ve mně zabydlí,“ rozhlašovala a domnívala se, že si bude moci vybírat.

„Kterýpak ptáček si u mě udělá hnízdečko?“ vyhlížela svého prvního návštěvníka.

„No, výr nebo sova to nebude,“ to věděla moc dobře. Ušatou sovu totiž právě ubytovala její susedka velká dutina, která na ni pyšně shlížela z pod větve mohutného buku. Nezáviděla jí, neboť obě dvě mohly být užitečné. A jsou přece i jiní ptáčci, kteří potřebují bydlení!

„Hej, udělej si u mě hnízdo!“ hledala dál datlova dutinka mezi malými opeřenci, kdo by se v ní usadil. Občas nějaký ptáček přiletěl, ale žádný se nenastěhoval.

„Jsi na stromě moc vysoko,“ tvrdili ti nevděčníci.

„Pro nás je to moc nízko,“ vymlouvali se další. Už by vzala zavděk i netopýrem, ale i ten odletěl tam, kde jich prý může bydlet víc pohromadě.

„Jako bych byla nějaká neforemná škvíra!“ zlobila se dutinka.

„Hej, bzučálkové milí, nastěhujte se ke mně?“ Lákala k sobě divoké i včely a štípavé vosy. Těch by ukryla hodně, mnohem víc než netopýrů. Ale nakonec s přicházející zimou slevila a souhlasila s tím, na co by předtím ani nepomyslela:

„No, dobře, veverko, udělej si ve mně skrýš na oříšky. Neboj se, budu je dobře hlídat,“ slibovala, jen aby nezůstala prázdná. A opravdu oříšky ohlídala. Veverka si pro ně chodila po celou zimu. Vybrala je všechny. S nastávajícím jarem byla dutinka zase prázdná.

„Co bude dál?“ zesmutněla. A pak dokonce pozvala i pavouka, co plete pavučiny. Přišel, to ano:

„Udělám ti pěkné záclony,“ řekl a svůj slib splnil. Ale dovnitř se nenastěhoval. „Musím o dům dál,“ pospíchal zas pryč.

„To je k nevíře!“ bědovala. „Jsem dutinka Smutněnka,“ naříkala. A začala znovu od začátku. Kdo ví už pokolikáté uklidila, vysmejčila, záclony rozhrnula, aby bylo dovnitř víc vidět. Vše nachystala, jak má být, a tak není divu, že z té velké námahy usnula.

Sotva se probudila, čekalo ji překvapení. Nejdřív váhala, jestli se jí to nezdá. A opravdu! U dutinky Smutněnky se zastavila samotná paní Pohádka. Naklonila se k ní a tichounce zašeptala:

„Mohu si u tebe odpočinout?“

„To víš, že můžeš. Kdybych byla větší, mohla bys u mě klidně i bydlet.“

„A co kdyby se u tebe zabydly moje pohádky?“ otázala se vzácná paní. „Mám jich sebou moc, ani je nemohu všechny unést.“

„Pohádky? Určitě je můžeš u mě schovat.“

Dutinka Smutněnka najednou nebyla vůbec smutná. Měla obrovskou radost a hned byla zvědavá, kolik a které to budou.

„Poslouchej a dobře si je pamatuj!“ a paní Pohádka začala vyprávět jednu podruhé.

Dutinka pohádky pozorně vyslechla a zapamatovala si je.

„Neboj, u mě budou jak ve vatičce,“ slibovala.

„Jenže moje pohádky se někdy musí provětrat?“ dělala si starosti vzácná paní.

„Určitě je každou chvíli provětrám a všechny, a co nejvíc!“ přitakávala datlova dutinka, ale trochu se zarazila. „Jak se provětrávají pohádky?“ raději se zeptala, aby něco nezanedbala.

„Zkus to uhodnout,“ usmála se paní Pohádka.

„No, třeba... co kdybych je někomu vyprávěla?“
zkoušela dutinka. Měla obavy, zda je to správně.

„To je pro ně nejlepší!“

Paní Pohádka se k dutince znovu naklonila a na rozloučenou přidala ještě další příběhy:

„Moje pohádky k tobě míří,
jsou lehoučké jak chmýří.

Schovej je dobře u sebe,
nebudou jenom pro tebe.

Vypravuj je těm,
kdo zabloudí sem.“

A od té doby je datlova dutinka plná pohádek. A podle toho, jakou pohádku vypravuje, připravuje svoji komůrku. Občas si při tom vypravování připadá moc široká, jindy zase úzká, malá, velká, někdy i hluboká nebo tmavá. Ale často je sluncem prosluněná a celá štěstím ozářená, protože v pohádkách nakonec vše dobře dopadne. I tady to dobře dopadlo, neboť si často prozpěvuje:

„Tra-la-la, tra-la-la, tra-la-la,
tady nás pohádka potkala.

Radost mi dělejte,

dobře je vnímejte.

Je tu pohádek na měsíc,
nechybí princezna ani princ.

Je nás tu plno, hodně, moc,
nejlepší pohádka na dobrou noc.

MRK A KUK

Mrk a Kuk byli dva nerozluční kamarádi. Kde byl jeden, tam musel být i druhý. A když se něco dělo, navzájem si pomáhali. Jeden by leckdy nezmohl nic, ale ve dvou si vždy poradili. Není divu, že právě Mrk a Kuk měli v zimě na starosti celý les. Je sice pravda, že v přírodě všechno spalo, a kolikrát i je přemohl spánek. Ale Mrk se mohl kdykoliv mrknout, zda je zima, jak má být. Pokud se mu něco jen trochu nelíbilo, už to hlásil Kukovi. Ten se hned pořádně koukl, co se děje. Hlavně dávali pozor, zda se někdo předčasně nebudí. Ono není rozumné vstávat uprostřed velké zimy.

Zkrátka, na ty dva bylo celou zimu spolehnutí. Až s přicházejícím jarem si mohli pořádně odpočinout a to pak usnuli, jako když je do vody hodí. Každý jim to přál. Ale byla zde jedna potíž. Zima se někdy nechtěla vzdát své vlády a jaro bez pozvání nikam nespěchalo. To pak Mrk a Kuk z posledních sil přesluhovali a musel se najít někdo jiný, kdo přivolá jaro. A kdo by to tak mohl být?

„No třeba já?“ začal se vždycky co nejdřív z polí ozývat skřivánek. Byl ochotný pomoci, ale i jaro se kdesi zatoulalo. Zima o sobě stále dávala vědět. Fičel studený vítr. Padal sníh. Na stromech se dělaly sněhobílé věnce.

„Já přivolám jaro,“ nabízela se paseka v lese, když přece jen začalo ubývat sněhu. Ale mráz dál obaloval vykukující travu čepičkami. Zdobil celou pláň svými výšivkami. Kde jen mohl, dělal mrazivé květy.

„Kdo tedy přivolá opravdové jaro?“ volala o pomoc míza ve stromech.

„Kdo nám dá správné jarní znamení?“ protahovali se zimní spáči ve svých doupatech. Hlavně ježek, ukrytý na zimu v hromadě lupení, už chtěl vstávat.

„Kdepak!“ varovali ho Mrk a Kuk, „ani nápad!“

A zima povýšeně všem vzkázala:

„Mě zažene až opravdový živý křehký květ, pak sem jaro pustím jakbysmet!“ Byla si jistá, že má pro sebe času dost.

„Já svým živým květem přivolám jaro,“ ohlásila se jíva v lese. Ale její květ nebyl křehký, měl huňatý šedivý kožíšek. Jinak by ho mráz spálil. A tak zima vládla dál.

„Já svým žlutým květem zvěstuji jaro,“ nabídl se jako další petrklíč na palouku. „Ale ohlásím ho, až nasbírám víc žluté barvy od sluníčka,“ sliboval a schovával se víc než napůl v zemi.

„Já budu svým květem přivolávat jaro,“ přihlásila se tedy sedmikráska na okraji lesa. „Ohlásím jaro, až se to kolem mě víc zazelená. Listy mě budou před mrazem chránit,“ dodala.

Nic se ale zatím nezměnilo.

„Já svým květem zavolám jaro, ale až nasbírám víc vůně,“ přidala se k ní fialka, která se krčila v trávě pod stromy.

„Já budu ohlašovat jaro, ale až se zbarvím dozlatova a navštíví mě včelky,“ vzkázala ještě notně ospalá pampeliška a těšila se na první včelí návštěvu.

I Mrk a Kuk ve své zimní službě, jak se říká, mleli z posledního. Odvážlivců, kteří chtěli ohlašovat jaro, přibývalo, ale zima trvala dál. Naštěstí se našla květina, která na nic nečekala. Její slabý a přitom pevný stonek se dral suchou zmrzlou trávou. Prodral se i mezi mrazivými květy v uschlém lupení v lese na pasece. Květina se nadechla chladného vzduchu, nechtěla pro svůj květ kožíšek, nečekala, až se okolní tráva víc zazelená. Nečekala, až nasbírá hodně vůně. Nečekala na včelky. Nečekala, až slunce vybarví její květ do zlatova, ale rozkvetla. Rozkvetla bílým květem jako sníh. Tím zimu ošálila.

„Je to můj mrazivý květ, nebo není?“ váhala zima. Nechala ho na pokoji. A tím se to stalo. Sněženka ohlásila

opravdový příchod jara. Zahnala zimu i s jejími mrazivými květy.

„Sněženka je poslem jara!“ Mrk z toho začal hodně mrkat, Kuk zase vyjeveně koukat. Ale brzy přivřeli slastně oči, neboť jejich služba skončila. Sluníčko je při zaslouženém odpočinku hrálo a celý les pronikavě voněl. Najednou tu bylo všude kolem jaro a veselo.

ROZCUCHÁNEK

Zima si už sundávala svůj kabát a jak sněhu ubývalo, rozcuchánků přibývalo. Objevovali se všude, ale jen na krátký čas. Jakmile na stráni pod lesem slezl sníh, i kotrče trávy se hleděly co nejdřív učesat a zkrášlit. Pouze jeden malý nezbeda se zatvrdil a že to tedy ne, že se učesat nechce.

„Mami, to tahá a kudlí!“ vřeštěl, sotva uviděl hřeben a utíkal se schovat. Není divu, že mu pojmenování Rozcuchánek zůstalo.

„Ale od učesání tě nic a nikdo nechrání,“ zlobil se tatínek. „Nechceš, aby tě česala maminka, tak to zkus sám!“ Tatínek mu dal hřeben do ruky a tím bylo rozhodnuto.

„Hurá, učesu se sám!“ zavýskl si Rozcuchánek, neboť mu přišlo, že tím pádem má na česání času dost. Popadl hřeben a běžel tu novinu povědět všem známým na stráni. Vlastně, spíše neznámým. V nových účesech nemohl nikoho poznat. Ale to mu nevadilo. Šlo přece o něho.

„Máma mě už nebude česat! Budu se česat sám.“ Mával hřebenem co nejvýš nad sebou, ale to bylo všecko! Hřeben si na hlavu nepřiložil. Hleděl se mezi tou veškerou jarní parádou ztratit někam, kde ještě zima schovávala neučesánky.

Zamířil do lesa. Tady se místy ještě držel sníh a pod ním vše podřimovalo. Posadil se na zasněžený pařez a možná si také trochu zdříml, protože najednou otevřel oči, kouká, a jako by byl úplně někde jinde.

„Zabloudil jsem!“ usoudil. Všechno kolem bylo neznámé. Celý promrzlý seskočil z pařezu obrostlého ostružiním. Chudinka, nevěděl, kudy domů.

„Hej, ostružiní, kudy se dostanu na stráň pod lesem?“ vyptával se. Dostal nečekanou odpověď:

„Řeknu ti to, když mě svým hřebenem pěkně učeš. Ale to ti povídám, nesmí to kudlit ani tahat!“ vlnilo se kolem něho pichlavé ostružiní.

„A jak to mám udělat?“ zoufal si Rozcuchánek.

„No, co kdyby moje česání tahalo a kudlilo tebe. To by šlo zařídit,“ chechtalo se ostružiní.

„Propánajána, to mi ještě chybělo! Já tě mám česat a mě to má bolet!“ hrozil se, co ho čeká. Ale neměl na výběr. Přál si alespoň, ať jeho hřeben češe co nejrychleji.

„Tak začni, jestli se chceš dostat z lesa ven? A učeš mě pěkně na pěšinku!“ přálo si pichlavé ostružiní.

„Pro jednu snad to tahání a kudlení ve vlasech vydržím,“ dodával si odvahu. A jeho hřeben opravdu česal rychle. Jakmile se s ním začal ohánět, připletly se do něj i jeho vlasy. Kdo ví, kolik si jich vytrhl. Nezdržel se, aby nahlas nevzlykal:

„Au, au, au, au...“

češu jinou hlavu

a ta moje mě moc bolí,

jako když mě praští holí.“

Naštěstí netrvalo dlouho a měl před sebou učesanou ostružinovou pěšinku. Dostal se tudy dál od pařezu, ale ouvej, ne z bludného kruhu.

„A teď, kudy z lesa ven?“ chodil stále dokola.

„Tudy ne! Tudy také ne!“ pichlavé šlahouny po něm chňapaly, když si vybíral schůdnou cestu. „Copak před sebou nevidíš ty trsy trávy a tu vývrať stromu?“

„Vidím,“ ošíval se Rozcuchánek, ale nechtělo se mu jít zrovna tudy.

„Jen běž! To jsou ukazatelé, kteří tě vyvedou z lesa ven. Ale všechny je musíš učesat, jinak z lesa nevyjdeš!“ poslouchal rady ze všech stran.

„A koho česání bude kudlit a bolet? Zase mě?“ brblal si tiše pod nos, ale nahlas se raději nezeptal. Před ním stála dlouhá fronta nečesáneků, ze které se ozývalo:

„Jen pojď za námi, Rozcuchánku!... A mně učesej kohouta... mně udělej drdol... copánek. Učesej mě na

patku... na muchomůrku ...na šikminku... A žádné kudlení a tahání!“

„Ach jo!“ povzdechl si. Při rychlém česání se mu opět pod hřeben připletly i jeho vlasy, a tak naříkavě úpěl:

„Au, au, au, au...“

česu jinou hlavu

a ta moje mě moc bolí,

jako když se praštím holí.“

„Kolik vás ještě je?“ postupoval pomalu kupředu a netušil, kde je konec té dlouhé řady. Nejvíc mu dala zabrat vývrať stromu. To byla opravdu fuška, učesat ji na ofinku.

„Ale povedla se, co?!“ Rozcuchánek kousek couvl, aby si prohlédl své dílo. A ejhle! Účes udělal perfektní, ale jak poodstoupil, zjistil, že byla vývrať poslední ve frontě. Za ní už končil les. Viděl dokonce i svou stráň před sebou.

Od samé radosti, že to dobře dopadlo, zkusil učesat i sebe. Ono to bylo raz dva! Moc vlasů mu totiž po všem tom česání nezbylo. Přejel hřebenem několikrát po hlavě, a bylo hotovo. O to veseleji a se zpěvem zamířil z lesa ven:

Hopsa hejsa tralala,
hlavička se česala,
mám ji pěkně na ofinku,
už jsem doma za chvíličku.“

Vrátil se na stráň pod lesem a jaro mohlo začít...

